

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พัฒนาศ มณีกาญจน์ : ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการบริจาคโลหิตของพระภิกษุจากวัดใน กรุงเทพมหานคร (KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIOR REGARDING BLOOD DONATION AMONG MONKS OF BUDDHIST TEMPLES IN BANGKOK METROPOLIS.) อ. ที่ปรึกษา : ศ.พญ. ทศสนี นุชประยูร, อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ. สมรัตน์ เลิศมหาฤทธิ์, 89 หน้า. ISBN 974-636-381-6.

ศาสนาพุทธและพระภิกษุมีอิทธิพลกับชีวิตของคนไทยมาช้านาน ตามประเพณีนิยมชาวไทยทุกคน จะบวชอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต พระภิกษุซึ่งเป็นผู้สืบทอดศาสนา จึงเป็นที่เคารพเลื่อมใสของประชาชนโดยทั่วไป ถ้าสามารถชักชวนให้พระภิกษุมีความรู้ ทศนคติที่ดีเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตก็จะช่วยเพิ่มอัตราการบริจาคโลหิตของ พระภิกษุและยังสามารถเผยแพร่ความรู้และชักชวนประชาชนให้บริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่องได้อีกด้วย การศึกษา ครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตของพระภิกษุ ผู้วิจัย ทำการสำรวจพระภิกษุซึ่งสุ่มตัวอย่างมาจากพระภิกษุในวัดทั่วกรุงเทพมหานครทั้งหมด จำนวน 435 วัด โดยทำการ สุ่มชนิดหลายขั้นตอน ในระหว่างเดือนตุลาคม 2539 ถึงเดือนมกราคม 2540 ใช้แบบสอบถามให้พระภิกษุตอบ ด้วยตนเอง และได้คำตอบอย่างสมบูรณ์จากพระภิกษุ 1,578 รูป ใน 60 วัดที่สุ่มได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่าพระภิกษุมีอายุเฉลี่ยระหว่าง 33 ปี ($\bar{X} \pm SD = 32.9 \pm 13.6$) พำนักอยู่ในวัดในเขต พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นในมากที่สุด (ร้อยละ 48.5) พระภิกษุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.4) ยินดีบริจาคโลหิตถ้ามี หน่วยเคลื่อนที่รับบริจาคโลหิตในวัด ในด้านความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตนั้นพระภิกษุส่วนใหญ่มีระดับความรู้ อย่างถูกต้องอยู่ในระดับต่ำ และมีทศนคติที่ดีในการบริจาคโลหิตถึงร้อยละ 64.4 พระภิกษุเหล่านี้ได้เคยชักชวนให้ ผู้อื่นบริจาคโลหิตด้วยร้อยละ 65.7 ด้านพฤติกรรมการบริจาคโลหิตของพระภิกษุ พบว่ามีร้อยละ 43.5 เคยบริจาคโลหิต การบริจาคโลหิตในรอบปีที่ผ่านมา ผู้บริจาคโลหิตให้ศูนย์ฯ เป็นพระภิกษุ ร้อยละ 20.0 เฉลี่ยแล้ว 1 /ครั้ง/ คน/ ปี (2539) โดยมากเป็นการบริจาคที่วัด (ร้อยละ 32.7) เหตุผลในการตัดสินใจบริจาคโลหิตครั้งแรกคือเพื่อช่วยชีวิต เพื่อนมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 48.6) และอีกร้อยละ 26.6 ของพระภิกษุที่ตอบว่ามีความไม่สะดวกในการบริจาคโลหิต ซึ่งเหตุผลส่วนใหญ่เนื่องมาจากเจ้าหน้าที่รับบริจาคโลหิตเป็นสตรี ความตั้งใจบริจาคโลหิตในอนาคตสูงถึงร้อยละ 84.6 ในขณะที่กลุ่มพระภิกษุที่ไม่เคยบริจาคมีความตั้งใจที่จะบริจาคในอนาคตเพียงร้อยละ 24.8 โดยให้เหตุผลที่ไม่บริจาคโลหิตเป็นเพราะปัญหาสุขภาพมากที่สุด (ร้อยละ 34.5) ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการ บริจาคโลหิตของพระภิกษุในเขตพื้นที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร (ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก) มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) พฤติกรรมของพระภิกษุในกลุ่มที่เคยและไม่เคยบริจาคโลหิตมีความแตกต่างกัน ในด้านปัจจัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ยกเว้น โรคประจำตัว, ประเภทของพระภิกษุ, สังฆาธิการ และการมีสิ่งตอบแทนในการบริจาคโลหิต

ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม.....
สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน.....
ปีการศึกษา2539.....

ลายมือชื่อนิติ กนกมาศ มณีกาญจน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทศสนี นุชประยูร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สมรัตน์ เลิศมหาฤทธิ์